

AKADEMIE VÝTVARNÝCH UMĚNÍ V PRAZE

Ateliér restaurování malby a polychromované plastiky, škola Adama Pokorného

Diplomant: Pavel Geryk

Diplomová práce: *Průzkum oltářního obrazu Vidění sv. Ignáce z Loyoly pro Akademickou farnost Nejsvětějšího Salvátora v Praze*

Vedoucí diplomové práce: prof. MgA. Adam Pokorný, Ph.D.

Oponentka diplomové práce: Ak. mal. Romana Balcarová

Akademický rok: 2025/2026

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Teoretická část

Diplomová práce *Průzkum oltářního obrazu Vidění sv. Ignáce z Loyoly pro Akademickou farnost Nejsvětějšího Salvátora v Praze* přináší nové poznatky o významném oltářním obrazu z kostela Nejsvětějšího Salvátora v Praze. Na základě komplexního restaurátorského, technologického a historického průzkumu autor charakterizoval materiálové složení díla, objasnil technologii jeho vzniku a formuloval hypotézy týkající se provenience, datace a autorského podílu.

Přínosem práce je zejména propojení výsledků přírodovědných analýz s archivním a uměleckohistorickým výzkumem. Autor rozšířil poznání ikonografických souvislostí obrazu, jeho historické recepce i původní podoby. Přestože některé otázky týkající se autorství, datace a funkce díla zůstávají otevřené, práce představuje hodnotný příspěvek k poznání rané ikonografie sv. Ignáce z Loyoly a vytváří dobrý základ pro další odborný výzkum.

Praktická část

Diplomant Pavel Geryk předložil široké portfolio restaurátorských prací zahrnující závěsné obrazy na různých podložkách, polychromovanou dřevořezbu i nástěnnou malbu. Ve všech případech restaurátorským zásahům předcházela důkladný průzkum využívající široké spektrum neinvazivních metod (VIS, VISR, UVL, UVF, UVF-FC, IRF, IRF-FC, IRR, RTG, XRF a FTIR), doplněný odběrem vzorků pro laboratorní analýzy. Součástí pracovního postupu bylo zpracování restaurátorských záměrů, průběžná fotografická a písemná dokumentace i formulace doporučení pro další uchování děl.

U nástěnné malby *K. J. Moraviniho na zámku Kácov* (1729, fresco–secco) diplomant prokázal schopnost citlivého odkryvu, konsolidace a estetické rehabilitace původních vrstev.

V případě deskového obrazu *Ludvíka Kohla, Interiér chrámu sv. Víta v Praze* (1810–1816, Národní galerie Praha) úspěšně vyřešil problematiku uvolněné barevné vrstvy, prasklin dřevěné podložky i obnovu celkové vizuální čitelnosti díla. Oceňuji zejména způsob srovnání a slepení prasklé desky za pomoci provizorně připojené konstrukce.

U obrazu *Ráchel ukrývající bůžky svého otce Labana* (anonym, 1. polovina 18. století, Arcibiskupství olomoucké) je přínosné zejména řešení problematiky starší rentoaláže. Po odstranění nevyhovujícího zásahu stabilizoval plátěnou podložku a zvolil novou, šetrnější technologii rentoaláže využívající princip suchého zipu a systém stripů.

Zvládl rovněž restaurování polychromované reliéfní dřevořezby sv. *Mikuláše* (1500–1510, Národní galerie Praha), kde největší obtíž představovala celoplošně uvolněná polychromie a různorodé zbytky starších adheziv. Na základě provedených zkoušek zvolil vhodný systém čištění, s nímž se úspěšně vypořádal s odstraňováním ztmavělých laků, nánosů vosků a nepůvodních patinací.

Oceňuji, že všechny restaurátorské práce byly předloženy v dokončeném stavu a na velmi dobré odborné úrovni.

Připomínky

Určité výhrady mám k prezentaci technologických kopií.

Kopie deskového oltáříku podle *Bernarda Daddiho, Madona s dítětem* (kolem 1335–1340, Národní galerie Praha) vykazuje přes kvalitně připravený křídový podklad, zlacení a puncování výrazné odchylky od předlohy zejména ve fyziognomii postav a ve zjednodušení či vynechání jemných dekorativních detailů.

Nedokončenou kopii květinového zátiší podle *Jana Davidsze de Heema* (1606–1684) nelze vzhledem ke stavu rozpracovanosti objektivně hodnotit.

U kopie detailu obrazu *Petra Brandla, Historie Josefa Egyptského* (1721, Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec) nebyl plně využit potenciál správně připraveného bolusového podkladu. Malba je vedena spíše technikou alla prima než postupným vrstvením lazur charakteristických pro barokní šerosvit. Honosná adjustace v rámu holandského typu navíc zvýrazňuje méně přesvědčivě zvládnuté partie rukou a profilů postav.

Ukázka technologie presbrokátu prokazuje dobrou znalost pracovního postupu, po výtvarné stránce však působí rytá kresba dekoru poněkud mechanicky a nedosahuje přesvědčivosti historických předloh.

Závěr

Předložená diplomová práce i restaurátorské portfolio prokazují velmi dobré teoretické znalosti, schopnost samostatné odborné práce, orientaci v průzkumových metodách i seznámení s vysokou úrovní restaurátorské praxe. Diplomant prokázal schopnost propojit technologický, restaurátorský a uměleckohistorický přístup a získané poznatky interpretovat.

K navrženému hodnocení „velmi dobře“ přistupuji především s ohledem na méně přesvědčivé výsledky v části technologických kopií, které po výtvarné stránce nedosahují úrovně jinak kvalitně zvládnutých restaurátorských prací. Tyto výhrady však nijak nesnižují celkovou odbornou úroveň předložené diplomové práce.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: velmi dobře (2)

V Praze dne 5.6.2026